

The Holy See

KATEHEZA PAPE IVANA PAVLA II.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 21. travnja 2004.

Pouzdanje u opasnosti

Kateheza br. 16 Uvodno čitanje: Psalam 27,1-6 Pouzdanje u opasnosti (Večernja - srijeda I. tjedna) Gospodin mi je svjetlost i spasenje: / koga da se bojim? / Gospodin je štit života moga: / pred kime da strepim? / Kad navale na me zlotvori / da mi tijelo žderu, / protivnici moji i dušmani, / oni posrću i padaju. / Neke se vojska protiv mene utabori, / srce se moje ne boji; / nek i rat plane protiv mene, / i tada pun sam pouzdanja. / Za jedno molim Gospodina, / samo to ja tražim: / da živim u Domu Gospodnjem / sve dane života svoga, / da uživam milinu Gospodnju / i dom njegov gledam. / U sjenici svojoj on me zaklanja / u dan kobni; / skriva me u skrovištu Šatora svoga, / na hridinu on me uzdiže. / I sada izdižem glavu / iznad dušmana oko sebe. / U njegovu ću Šatoru prinositi žrtve radosne, / Gospodinu ću pjevat i klicati.

1. Naš hod kroz molitvu Večernje danas se nastavlja Psalmom 27, kojega liturgija dijeli u dva odlomka. Pratit ćemo ponajprije prvi dio toga pjesničkog i duhovnog diptiha (usp. rr. 1-6) koji kao podlogu ima sionski hram, središte izraelskoga bogoslužja. Psalmist zapravo izričito govori o "Domu Gospodnjem", o "domu njegovu" (r. 4), o "sjenici, skrovištu, Šatoru" (usp. rr. 5-6). I u hebrejskome izvorniku ti izričaji označuju vrlo precizno "šator" i "svetište", to jest samo srce hrama, gdje se Gospodin objavljuje kroz svoju prisutnost i svoju riječ. Spomenuta je i sionska "hridina" (usp. r. 5), mjesto sigurnosti i zaštite, a u sjećanje se priziva i zahvalno žrtveno slavlje (usp. r. 6). Ako je, dakle, bogoslužje ono duhovno ozračje u koje je Psalam uronjen, nit vodilja ove molitve je pouzdanje u Boga, bilo u danima radosti, bilo u vremenu straha.

2. Prvi dio Psalma, što ga sada razmatramo, obilježen je velikom smirenošću, utemeljenom na pouzdanju u Boga za mračnoga dana nasrtaja zločinaca. Dvije su vrste slika upotrijebljenih za

opis tih neprijatelja, koji su znak zla koje onečišćava povijest. S jedne strane, čini se kao da imamo pred sobom sliku surovoga lova: zlikovci su poput zvjeradi koja napreduje kako bi šćepala svoj plijen te mu razderala meso, no spotiče se i pada (r. 2). S druge strane, pred nama je vojnički simbol napada čitave jedne vojske: to je borba koja žestoko plane i sije strah i smrt (usp. r. 3). Život je vjernika često podložen napetostima i protivštinama, ponekad sve do odbačenosti, pa čak i do progona. Pravednikov način života smeta, jer odjekuje poput opomene u odnosu na nasilnike i izopačene. To prepoznaju bezbožnici opisani u Knjizi Mudrosti: pravednik je "ukor utjelovljeni našim mislima, sama njegova pojava tišti našu dušu. Život njegov nije kao u ostalih i njegovo je ponašanje nastrano" (Mudr 2,14-15).

3. Vjernik je svjestan da dosljednost vodi k osamljenosti te da potiče čak i prezir i neprijateljstvo društva koje često kako zaštitni znak izabire osobnu korist, izvanjski uspjeh, bogatstvo, neograničeno uživanje. Ipak, on nije sam i njegovo srce zadržava iznenađujući nutarnji mir - kako to kaže prekrasna uvodna antifona ovoga Psalma - "Gospodin je svjetlost i spasenje - Gospodin je štit života" pravednikova (Ps 27,1). On neprekidno ponavlja: "Koga da se bojim?... Pred kime da strepim?... Srce se moje ne boji: I tada pun sam pouzdanja" (rr. 1.3). Čini se gotovo kao da čujemo glas svetoga Pavla koji govori: "Ako je Bog za nas, tko će protiv nas?" (Rim 8,31). No, nutarnja smirenost, snaga duše i mir dar su koji se dobiva tako da čovjek skloni u hram, odnosno da se uteče osobnoj i zajedničkoj molitvi.

4. Molitelj se, doista, predaje u ruke Božje, a njegov je san izrečen i drugim Psalmom (usp. 23,6): "U Gospodnjem ću domu prebivati kroz dane mnoge". Ondje će moći "uživati milinu Gospodnju" (Ps 27,4), razmatrati i diviti se božanskome otajstvu, sudjelovati u žrtvenome bogoslužju, te uzdizati svoje hvale Bogu osloboditelju (usp. r. 6). Gospodin oko svoga vjernika stvara obzorje mira, koje isključuje strah od zla. Zajedništvo s Bogom izvor je smirenosti, radosti, spokoja; to je poput ulaska u jednu oazu svjetla i ljubavi. Kako bismo zapečatili ovo naše razmišljanje, poslušajmo riječi jednoga monaha sirsokoga podrijetla, imenom Izaija, koji je živio u egipatskoj pustinji, a umro u Gazi oko 491. godine. U svome Asceticonu on primjenjuje naš Psalm na molitvu u kušnji: "Ako vidimo da nas neprijatelji okružuju lukavošću, to jest lijenošću, bilo da oslabljuju našu dušu kroz ugodu, bilo stoga što ne uzdržavamo svoj bijes protiv bližnjega kada ne vrši svoje dužnosti, ili ako vode naše oči prema požudi, ili ako nas žele navesti da se prepustimo užicima grla, ako nam riječ bližnjega učine poput otrova, ako nas navode da omalovažimo riječ drugoga, ako nas uvode da stvaramo razlike među braćom govoreći: Ovaj je dobar, ovaj je loš; ako nas dakle sve te stvari okružuju, nemojmo se obeshrabriti, nego uzviknimo poput Davida odlučna srca govoreći: Gospodine, štite života moga (Ps 27,1)." (Recueil ascétique, Bellefontaine 1976, str. 211).